

Последната грижа на баба Тонка бѣше да привлѣче на своя страна нѣколко ромѣнски каикчии, чрезъ които да се пренасятъ оржие и книги отъ Румѣния въ Бѣлгария. И тази работа неуморимата старица завърши съ успѣхъ, съ помощта на винцето отъ пълнитѣ ѣ бѣчви.

Когато се случваше да пренасятъ пушки, завързваха ги съ върви отъ страна на каика подъ водата и така спираха на брѣга подъ тайнствената кжща. Презъ ноцта слизаха при каика, отвързваха пушкитѣ и ги прибираха въ скривалището.

Отъ сега нататѣкъ кжщата на баба Тонка стана вече постоянно скривалище на бѣлгарскитѣ комити, а тя самата — тѣхна майка и защитница.

*

Тази героична жена, съ срѣденъ рѣстъ, съ черти отъ прежна хубостъ, съ веселъ и шеговитъ характеръ, която се правѣше на смахната предъ омразнитѣ врагове, набожна и бедна, за да изпроси нѣщо и се промѣкне до скжпитѣ си юнаци, преживѣ въ свободна Бѣлгария още петнадесетъ години спокоенъ и честитъ животъ до дълбока старостъ.

Баба Тонка, единствената по смѣлостъ, твърдостъ и преданостъ на народното дѣло преди освобождението жена, почина на 87 години, на 28 мартъ (старъ стилъ) 1893 год. въ Русе.

Вѣчна паметъ на тази юначна бѣлгарка.

НИКОЛА НИКИТОВЪ

ВЪРШАЧКА

Ето я въ хармана
завчера дойде.
Пѣе барабана,
както пѣй дете

Като сжща ламя
гълта снопи тя —
ний съсъ батко двама
возимъ ги съ кола.

Нашата вършачка
пухка и си пѣй
и като играчка
снопитѣ пилѣй.

Житото събиратъ
въ разни чергила,
трудятъ се безспира
старци и деца.

— Тука тази слама, —
вика бай Андрей —
съберете двама,
ще дотрѣбва, брей!

Житото въ хамбари
да се прибере,
зимата да свари
всички ни добре!

АТАНАСЪ ДУШКОВЪ